

Informació i coneixement

Ramon Oteo
 Director de la Biblioteca
 del Centre de Lectura

UN AMIC MEU, PROFESSOR A EEUU, M'EXPLICAVA aquest estiu que els responsables de la biblioteca de la seva Universitat havien convocat tots els docents per fer-los saber que l'augment dels fons bibliogràfics era tan ràpid que en poc temps ultrapassaria la capacitat de l'edifici. Segons l'opinió dels directius i gestors de la biblioteca, continuar acumulant paper imprès per aplegar informació era un procediment antiquat i costós. La gran solució no podia ser altra que reconvertir la massa de paper en lleuger material informàtic. Transformada tota la biblioteca en unitats bàsiques d'informació electrònica, els avantatges serien considerables. En primer lloc, la reducció de personal. Per als usuaris, consultes a distància, accés immediat, impressió ràpida del material sol·licitat, és a dir, acceleració extrema del procés informatiu, complementari sens dubte per a una cultura sòlidament constituïda que, com els bons vins, exigeix temps, quietud i silenci. I tot allò, sense necessitat de fer servir ni un sol llibre.

El que els especialistes anomenen "lectura discontinua" -dades, referències puntuals, informació d'enciclopèdia...- i és fàcilment accessible des d'internet s'ha de contrastar. Qui destria el que és fonamental d'allò que és accessori o fins i tot erroni? Informar-se no és només la recerca concreta d'una qüestió concreta. (...) "la lectura contínua" ens permet la percepció de la totalitat d'una obra, de la seva coherència, i la podem fruir en qualsevol lloc, rellegir, delectar-nos-hi lentament sense la dependència de connexions, instruments, medis

A mesura que el meu amic em confirmava que els seus col·legues havien celebrat amb entusiasme aquell futur tan desitjable, jo m'anava angoixant. Em sentia culpable. Ni tan sols em consolava el record del gran Borges, ja cec, acarant amb ten-

dresa el llom d'un vell llibre com si fos el del seu petit Beppo de les hores solitàries: "el gato blanco y cèlibe se mira/ en la lúcida luna del espejo...". De sobte, se'm feia present la nostra biblioteca, que des de 1995 fins ara ha incrementat en un trenta-cinc per cent el seu fons de registres, a raó d'unes sis mil entrades per any: generoses deixes, llibres adquirits al comerç, en subhastes, manuscrits, separates, opuscles... Recordava la nostra incorporació al CCUC l'any 1999, ben gestionada en la presidència del Sr. Josep M. Balaña, que avui ens permet la intercomunicació amb totes les biblioteques universitàries catalanes i la Biblioteca de Catalunya mateix, la posada en marxa del servei de préstec interbibliotecari, la recerca d'informació a través de la xarxa...

Volia justificar-me davant de mi mateix, conscient que la informació ens arriba avui per molts camins. Per això el que els especialistes anomenen "lectura discontinua" -dades, referències puntuals, informació d'enciclopèdia...- i és fàcilment accessible des d'internet s'ha de contrastar. Qui destria el que és fonamental d'allò que és accessori o fins i tot erroni? Informar-se no és només la recerca concreta d'una qüestió concreta. Quantes vegades s'han fet troballes importants d'ordre històric, artístic, social, fullejant una col·lecció de premsa amb el propòsit de trobar una informació específica o s'ha recuperat una obra suposadament perduda explorant el fons d'una biblioteca amb un altre objectiu? El coneixement no és el detall, tot i que la dada sigui necessària. D'altra banda, "la lectura contínua" ens permet la percepció de la totalitat d'una obra, de la seva coherència, i la podem fruir en qualsevol lloc, rellegir, delectar-nos-hi lentament sense la dependència de connexions, instruments, medis. Vaig evocar el plaer de la lectura, diversa, alliberadora, lúdica, el coneixement desinteressat, inabastable. Em vaig tranquil·litzar. I vaig concloure que cadascú de nosaltres és qui és. I tots som també els llibres que hem llegit.

